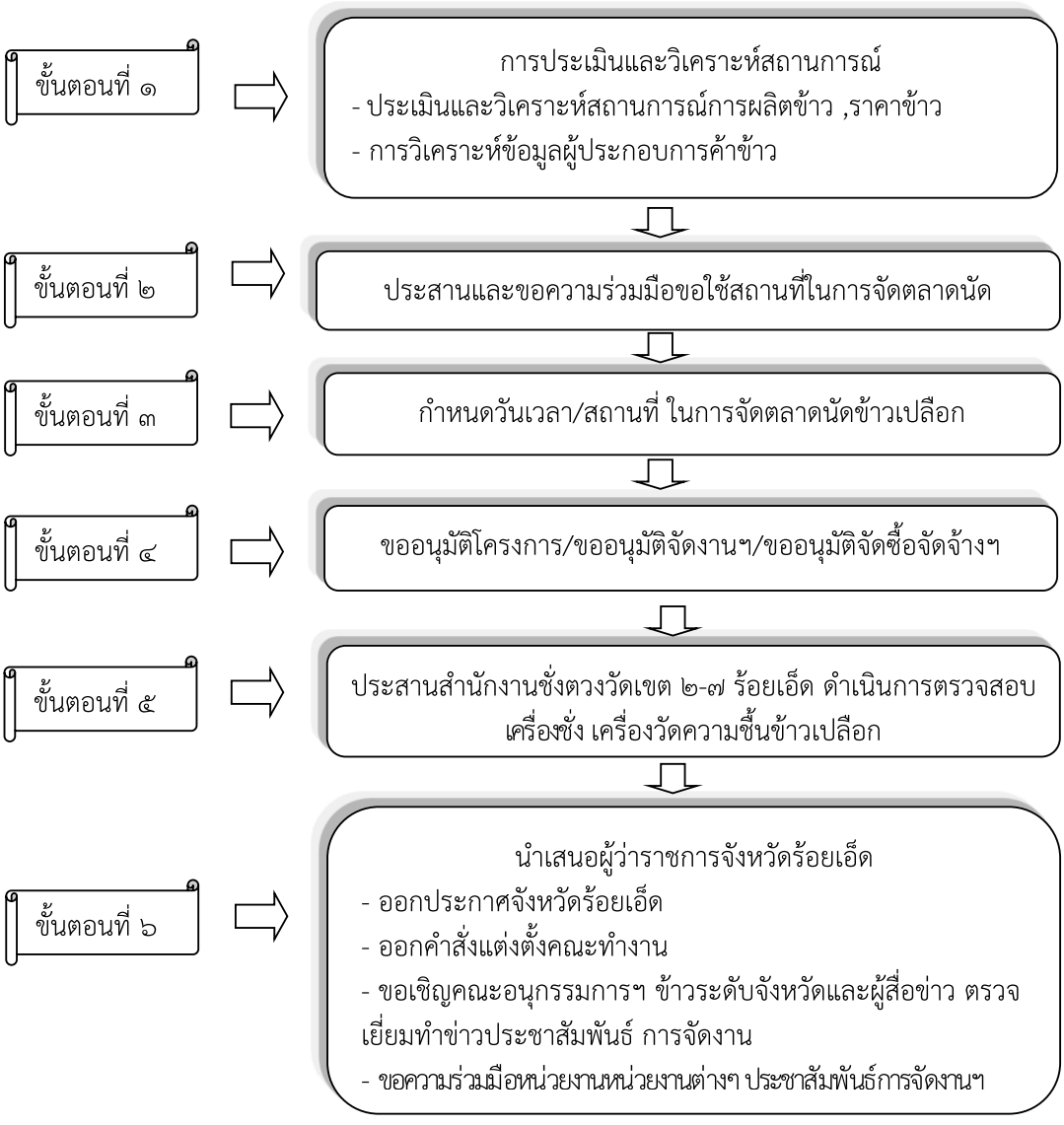
สรุปองค์ความรู้ที่กิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ (KM)

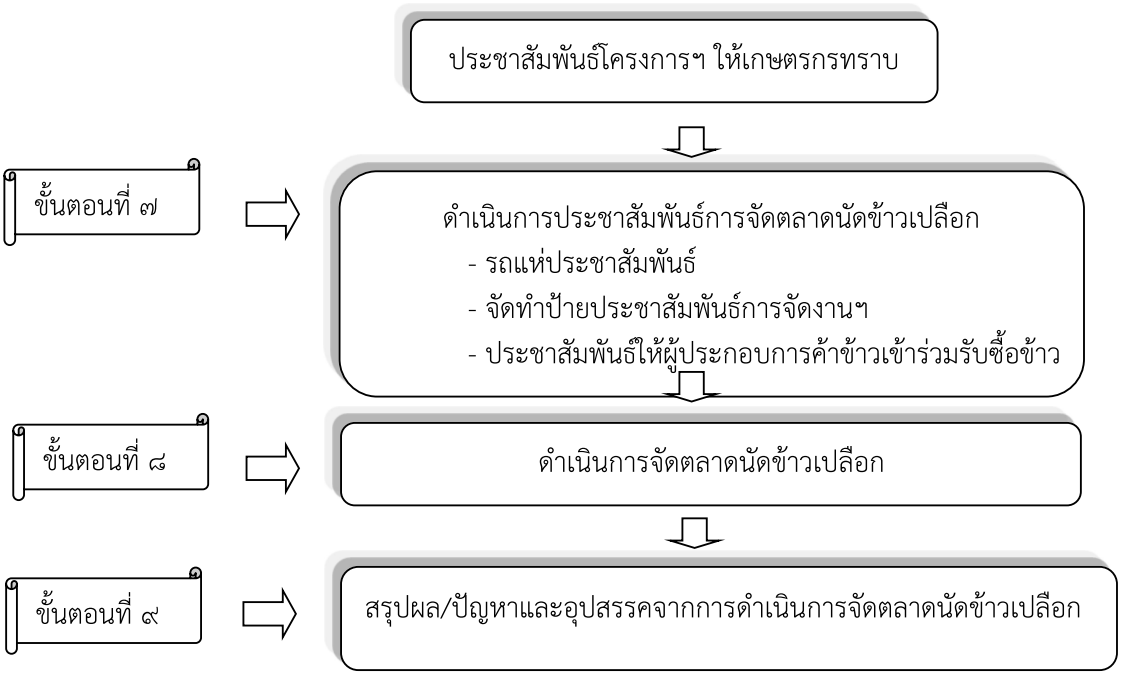
การดำเนินการจัดตลาดนัดข้าวเปลือก ตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว

๑. หลักการและเหตุผล

การจำหน่ายข้าวเปลือกของเกษตกรในตลาดปกติอาจไม่ได้รับความเป็นธรรมในด้านราคา การชั่งน้ำหนัก วัดความชื้นและหักสิ่งเจือปน และถูกเอารัดเอาเปรียบ เนื่องจากตลาดข้าวเป็นตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ บางพื้นที่ผู้ประกอบการรับซื้อข้าวเปลือกมีจำนวนน้อยราย ทำให้เกษตรกรขายผลผลิตได้ในราคาที่ไม่เป็นธรรม จึงได้กำหนดมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือกโดยจัดหาผู้ประกอบการรับซื้อข้าวเปลือกเข้าไปรับซื้อในพื้นที่ เพื่อให้กิดการแข่งขันและมีการกำกับดูแลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรให้ได้รับความเป็นธรรมในด้านการตลาด และการจำหน่ายข้าวเปลือกรวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีความเข้าใจตลาดและคุณภาพข้าวอันจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิตข้าวให้มีประสิทธิภาพตามความต้องการของตลาด

๒. ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการจัดตลาดนัดข้าวเปลือก





๓. ปัญหาและข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินโครงการจัดตลาดนัดข้าวเปลือก พบเกษตรกรให้ความสนใจนำข้าวมาขายที่ตลาดนัดเป็นจำนวนมาก และมีความพึงพอใจต่อราคาที่ขายได้สูงกว่าราคาท้องตลาดทั่วไป แต่ยังมีปัญหาเรื่องข้าวมีคุณภาพไม่ดี ข้าวป่น มีข้าวแดงปน และบางรายมีสีเปลือกข้าวดำ ไม่เป็นที่ต้องการของผู้ซื้อ ทำให้ผู้ซื้อไม่แข่งขันด้านราคาการรับซื้อ ทำให้เกษตรกรบางรายขายได้ในราคาต่ำ ซึ่งสาเหตุเกิดจากเกษตรกรไม่เปลี่ยนพันธุ์ ใช้พันธุ์ข้าวเกิน ๓ ปี และเนื่องจากรถเกี่ยวข้าวไม่เพียงพอ ส่งผลให้การเก็บเกี่ยวข้าวล่าช้า ทำให้ข้าวป่น

(๑) ควรมีประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้เกษตรกรมีความรู้ในการใช้พันธุ์ข้าวที่ดี มีคุณภาพ มีการกำจัดพันธุ์ข้าวที่ปะปนในแปลงเพาะปลูก รวมทั้งการเก็บเกี่ยวและการตากข้าวในระยะเวลาที่เหมาะสม เพื่อจะทำให้ได้ผลผลิตข้าวที่มีคุณภาพ ได้ต้นข้าวสูงอันจะส่งผลให้ได้ราคาสูงด้วย

(๒) ควรส่งเสริมให้สหกรณ์การเกษตรหรือตลาดกลางสินค้าเกษตร ต่อยอดการดำเนินโครงการฯ อย่างต่อเนื่อง และขยายไปยังตลาดกลางข้าวและพืชไร่ รวมถึงท่าข้าว เพื่อเพิ่มทางเลือกให้เกษตรกรมีช่องทางการขายข้าวมากขึ้น

(๓) ควรส่งเสริมให้มีการวิจัย และพัฒนาพันธุ์ข้าว ที่มีมาตรฐานจำหน่ายแก่เกษตรกรให้ทั่วถึง และเพียงพอต่อความต้องการ

จัดทำโดย นายนิวัฒน์ อรรคจุ่น นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ